

مجله کاوشنامه علوم انسانی

شماره ۱، سال اول (پاییز و زمستان ۱۳۷۹)، شماره پیاپی: ۲

- صاحب امتیاز: ..... دانشگاه یزد
 مدیر مسؤول: ..... دکتر محمدعلی صادقیان
 سردبیر: ..... دکتر سید محمود الهام بخش
 مدیر داخلی: ..... کاظم مهندیانی
 ویراستار: ..... مهری زینی
 امور اجرایی: ..... محمد تقوایی
 چکیده‌های انگلیسی: ..... حمید علامی
 هماهنگی امور چاپ: ..... انتشارات دانشگاه یزد
 امور رایانه: ..... بتول خاتم‌زاده
 خدمات چاپ: ..... مؤسسه انتشارات یزد
 جلد و سایر طرحها و عکسها و نقشه‌ها: ..... سید محمد حسینی
 خوش‌نویس: ..... محمود رهبران
 شمارگان: ..... ۲۰۰۰ نسخه

• اعضای هیأت تحریریه

«بر اساس حروف الفباء»

الف) از سایر دانشگاهها و مراکز آموزش عالی:.....

دکتر علی اکبر سیف	دکتر علی محمد حاضری	دکتر جلیل تجلیل
دکتر محمد غلام‌رضایی	دکتر بهلول علیجانی	دکتر غلامحسین شکوهی
دکتر مهدی محقق	دکتر یوسف کریمی	دکتر علی محمد کاردان

ب) از دانشگاه یزد:.....

دکتر محمدعلی صادقیان	دکتر کرامت‌الله زیاری	دکتر جلیل بهارستان
دکتر مهدی نواب پور	دکتر مهدی ملک ثابت	دکتر علی محمد فضیلت‌فر

مضمون مقالات و نوشتۀای کاوشنامه تنها بیان کننده دیدگاهها و باورهای نویسنده‌کان است.
 کاوشنامه در ویرایش نوشتۀای و تصریفات کهی بر اساس رأی داوران شخصی آزاد است.

فهرست

۹	سرآغاز.....	دکتر سید محمد الهام بخش
۱۱	بن‌مایه‌های درد و رنج در شعر فرخی‌بزدی.....	دکتر محمدعلی صادقیان
۲۳	جمعیت، تکنولوژی و بازوری تحلیلی از دیدگاه جامعه.....	دکتر محمد تقی شیخی
۴۱	مبانی قامده «لاضرر» از دیدگاه فقهای امامیه.....	حسین ابوی مهریزی
۸۳	آیین پهلوانی قبل و بعد از اسلام و انتقال آن به شاهنامه فردوسی.....	دکتر سید جمال الدین مرتضوی
۹۷	آقاسیدعلی علوی‌بزدی و انقلاب مشروطه.....	عباس هاشم‌زاده محمدیه
۱۱۱	آشنایی عمومی با پدیده «کوه‌ریگ» و پراکندگی جغرافیایی.....	دکتر داریوش مهرشاهی
	و اهمیت کوه‌ریگهای استان بزد	
۱۲۱	نقدي بر گزارش اولويتهای تحقیقاتی کشور و ارائه چند پیشنهاد.....	سید محمد فاضل رضوی
۱۳۳	منوجه‌ی و الادب العربي.....	دکتر رمضان بهداد
۱۵۱	معرفی کتاب.....	_____
۱۵۲	نمونه‌هایی از فعالیتهای پژوهشی.....	_____
۱۶۱	چکیده‌های مقالات به انگلیسی.....	(۱ - ۸)

سرآغاز

به نام آن دانای نهان و آشکارا

خداآوند سبحان و کردگار منان را سپاس می‌گوییم که توفیق خدمت به عالم علم و پرداختن به فرضیه همگانی دانش به ما ارزانی داشت و پژوهش، این میراث گران قدر نیاکان و پیشینیان ما، را عرصه عرضه اندیشه و عمل پژوهندگان و اندیشمندان قرار داد و اهل قلم و رهروان تحقیق و تألیف را توفیق خدمت و خلاقیت مثبت عطا کرد و کارگزاران این کاوشنامه را خادمان آن عرصه قرار داد.

در آستانه انتشار دومین شماره از کاوشنامه علوم انسانی دانشگاه یزد که تحت عنوان شماره اول و بعد از یک پیش‌شماره (پیش شماره ۱) و در قالب «دو فصلنامه» تدوین شده، مطابق معمول، گذشته کار را به عنوان واقعیتی محقق پیش رو داریم و آینده نیز، ولو به صورت ذهنیتی محتمل، در برابر ما قرار دارد.

پیش شماره منحصر به فرد کاوشنامه علوم انسانی در این سال در دسترس دوستداران زمینه‌های پژوهشی علوم انسانی قرار گرفت و در معرض نقد و نظر متخصصان و صاحب نظران واقع شد. این پیش شماره به برکت برخورد فعال و همکاری و هم دردی فراینده اهل تحقیق، بویژه اعضای محترم هیأت تحریریه و همکاران عضو هیأت علمی دانشگاه یزد و سایر دانشگاهها و مراکز علمی و آموزشی کشور به صورت پیش درآمدی برای کار درازآهنگ نشر و تدوین این مجله درآمد. خوشبختیم که در شماره اول، بخش وسیعی از این تذکرات و رهنمودها را توانستیم به کار بندیم و قطعاً میزان پایبندی ما به راهنمایی‌ها و ارشادات و اشارات آن بزرگان و بزرگواران در شماره‌های بعد فزونی خواهد یافت.

از اینکه کار مجله در مسیر مطلوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و از جمله کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور در آن وزارتخانه به پیش می‌رود اظهار مسربت می‌کنیم. از وزارت محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی آن سپاسگزاریم که مجوز قطعی مجله را صادر فرمودند و با قید گسترده توزیع بین‌المللی و استفاده از زبانهای خارجی عربی و انگلیسی بر مبنای رأی هیأت نظارت بر مطبوعات، بر امیدها و آرمانهای همکاران و هم فکران ما برای ایجاد بنیادی نو و کارآمد در دانشگاه

نسبتاً جوان یزد افروندند.

باز جای شادمانی و شکرگزاری به درگاه خداوند است که اهداف و خواسته‌های مسؤولان دانشگاه یزد و مفاد بسیار مفید پیام آغازین ریاست محترم دانشگاه، جناب آقای دکتر وحدت، و رهنمودهای مکرّر و دقیق معاونت محترم پژوهشی دانشگاه، جناب آقای دکتر نوابپور، و ریاست محترم مجتمع علوم انسانی، جناب آقای دکتر جلیل بهارستان، و مضامین ارزشمند گفتار مدیر مسؤول مجله در پیش شماره پیشین و نیز دستورالعمل‌ها و توصیه‌های عالمانه ایشان و یادآوری‌ها و همکاری‌های جناب آقای دکتر مهدی ملک ثابت، معاون پژوهشی سختکوش و پرتوان مجتمع علوم انسانی، در اغلب مواقع و موارد به تحقق نزدیک شده و جلب رضایت و استفاده از هدایت و حمایت آن بزرگواران همواره منظور نظر کارگزاران کاوش‌نامه بوده و هست.

این اظهارات به معنی ادعای توفیق کامل درگذشته و نادیده گرفتن کاستیهای کار کاوش‌نامه نیست و چنانکه اشاره شد، همچنان نیازمند راهنمایی و انتقاد اصحاب نقد و نظر هستیم و از نامه‌های متضمن رهنمود و ایراد اشکالات نیز به همان اندازه نوشه‌های مشعر بر تأیید کارمان استقبال خواهیم نمود.

درخواست مجدد و مکرر دفتر مجله کاوش‌نامه علوم انسانی دانشگاه یزد از اعضای محترم هیأت علمی تمام دانشگاهها و مراکز آموزشی و پژوهشی سراسر کشور در عرصه علوم انسانی و ادبیات و هنر و معماری آن است که مقالات علمی - پژوهشی خود را در اختیار این دفتر قرار دهند تا پس از انجام و اجرای مراحل مرسوم مجلات، از آنها بهره‌برداری مطلوب به عمل آید. بدیهی است که در اجرای سیاست بسیار مطلوب دیرخانه کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور، در نظر داریم تا حد نصف مقالات شماره‌های آتی کاوش‌نامه به استادان بزرگوار سایر دانشگاهها اختصاص یابد و خود را به درج مقالات تأیید شده عربی و انگلیسی نیز ملزم می‌دانیم.

توفیق استمرار کار انتشار و توزیع منظم این دو فصلنامه را بیش از پیش از درگاه پروردگار دانا و توانا تمنا داریم.

